

RISE UP+

MANUÁL PRE ANIMÁTORA

STRETNUTIE #6

Vstaň a ukáž sa (Lk 6, 6-11)

Ciele stretnutia:

- pochopiť SDM v jeho prorockom rozmere prostredníctvom svedectva mladých ľudí;
- rozpamätať sa na zázraky osobného života, v ktorých ma Ježiš pozval vstať;
- prijať to, že Boh ma chce použiť ako protagonistu pri budovaní svojho Kráľovstva.

Pokyny pre animátora:

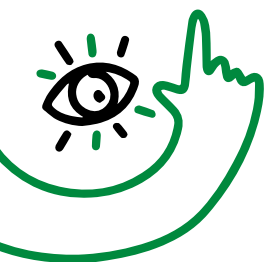
Toto stretnutie má základ v Ježišových slovách adresovaných mužovi, ktorému uzdravil vyschnutú ruku: „Vstaň a postav sa do prostriedku“. Stretnutie má napomôcť mladým, aby si uvedomili, že sú milovaní, že Ježiš sa o nich stará a povzbudzuje ich „ísť do stredu“, zdieľať svoju vieru s radosťou a nadšením, aby aj ostatní uverili. Stretnutie sa končí modlitbou a záväzkom spoločenstva svedčiť o radosti zo stretnutia s Ježišom.

Potrebný materiál:

- stavebnice / kocky (dva kusy na účastníka);
- perá na písanie na stavebnice / kocky;
- ikona Panny Márie SDM *Salus populi romani*;
- priestor na zamyslenie a zdieľanie a priestor na modlitbu.

PRIPRAV SA

Svedectvo dôvery, radosti a viery

V miestnosti je rozmiestnených niekoľko stavebníc / kociek. Animátor si ponechá stavebnicu / kocku, na ktorej je napísané slovo „vstať“ bez toho, aby ho mladí videli.

Vysvetlí, že toto stretnutie bude reflektovať jednu z charakteristík SDM: svedectvo dôvery, radosti a viery, ktoré mladí ľudia vtlačajú do mesta, v ktorom sa SDM konajú. Aby toto svedectvo počas SDM bolo dôveryhodné, mladí sú vyzvaní vydávať ho už odteraz.

Potom navrhuje dynamiku so stavebnicami / kockami. Požiadajte každého mladého človeka, aby si vybral dva kusy, jeden si nechal a druhý použije takto:

- Animátor vyzve mladých, aby premýšľali o týchto otázkach:
 - Ako si predstavujete prostredie na SDM?
 - Aké svedectvo zanechávajú mladí ľudia v meste, kde sa SDM konajú?
 - Čím sa SDM líšia od iných stretnutí mládeže?
- nechajte mladých ľudí, aby sa vyjadrili a podělili sa o svoje názory. Ak sú prítomní mladí ľudia, ktorí boli na iných SDM, môžu sa v krátkosti podeliť o svoje skúsenosti;
- potom každý umiestni stavebnicu / kocku na určené miesto k ikone Panny Márie, aby postavili „mesto“ pre SDM;WYD.
- druhú stavebnicu / kocku si odložia na neskôr.

POČÚVAJ

Vstaň a postav sa do prostriedku

Animátor uvedie biblický text a upozorní, že po jeho prečítaní ostanú všetci na chvíľu v tichu so slovom a potom bude priestor na zdieľanie a podnety.

Prečíta sa evanjeliový text.

Čítanie zo svätého evanjelia podľa Lukáša (6, 6-11)

⁶ V inú sobotu vošiel Ježiš do synagógy a učil. Bol tam človek, ktorý mal vyschnutú pravú ruku. ⁷ A zákonníci s farizejmi naň striehli, či v sobotu uzdraví, aby ho mali z čoho obžalovať. ⁸ Ale on poznal ich myšlienky. Preto povedal človekovi, čo mal vyschnutú ruku: "Vstaň a postav sa do prostriedku!" On vstal a postavil sa. ⁹ A tamtým Ježiš povedal: "Pýtam sa vás: Slobodno v sobotu robiť dobre, alebo zle, zachrániť život, alebo zničiť?" ¹⁰ Popozeral sa po všetkých a povedal mu: "Vystri ruku!" On to urobil a ruka mu ozdravela. ¹¹ Ale oni, plní nerozumu radili sa, čo urobiť s Ježišom.

Počuli sme slovo Pánovo.

Chvála tebe, Kriste.

Po chvíli ticha, v ktorom si každý znovu prečíta text, sa vytvoria malé skupinky.

Animátor pozýva mladých pozrieť si nákres synagógy v Zápisníku pútnika. Odvoláva sa na to, že na jednom z predchádzajúcich stretnutí sme uvažovali nad textom, ktorého scéna sa odohráva v synagóge v Nazarete (porov. Lk 4, 16-21).

Predstaví význam textu, v ktorom zdôrazňuje niektoré z nasledujúcich aspektov:

- keď Ježiš robí zázraky, mnohí ľudia ho s nadšením nasledujú;
- iní ľudia a skupiny však vidia Ježiša ako hrozbu, nedôverujú jeho úmyslom, najmä učiteľia Zákona a farizeji.

Každý skupina sa má zamyslieť nad jedným z textov:

Synagóga

Toto slovo znamená „miesto stretnutia“. V Ježišových časoch bola synagóga najväčšou budovou v meste; mala jednoduchú obdĺžnikovú stavbu so sedlovou strechou a dláždenou podlahou; bežne bola orientovaná na Jeruzalem. Na východnej stene bola klenba na uloženie zvitkov Písma. Bola miestom modlitby pre komunitu, ktorá sa v sobotu schádzala, aby čítala a komentovala niektoré pasáže Písma. Tí, ktorí čítali Božie slovo, sedeli na vyvýšenej plošine a biblický komentár sa zvyčajne robil na mieste vyhradenom pre majstra (rabína). Ľudia sedeli na kamenných alebo drevených laviciach pozdĺž stien alebo na podložkách na podlahe. V synagóge sa zhromažďovali muži aj ženy, oddelene na rôznych miestach. Židovské zdroje uvádzajú počiatky synagóg hneď po zničení prvého chrámu Babylončanmi (6. storočie pred Kristom). Aj keď existoval chrám, v Ježišových časoch synagógy naďalej fungovali v komunitách, ktoré mali najmenej desať mužov. Čítanie Zákona vždy robil rabín v hebrejčine; ale čítanie prorokov, ktoré nasledovalo po ňom, ako aj ostatných spisov mohlo byť v aramejčine, v jazyku, ktorým sa hovorilo, a mohol to robiť každý muž od trinástich rokov (porov. Lk 4, 14 - 21).

Sobota

Sobota je siedmy deň v týždni, ktorý rozdeľuje týždne; deň na odpočinok po šiestich dňoch práce. Jeho význam však nevyplýva len z vyznačenia rytmu týždňov, ale zo skutočnosti, že ide o svätý deň zasvätený Bohu, deň oslavy Božej zmluvy s jeho ľuďmi. Je to deň radosti a čas osobitného zasvätenia Bohu; je to deň odpočinku, modlitby a vyučovania, v ktorom je zakázané vykonávať akúkoľvek prácu, cestovať na väčšie vzdialenosti, variť alebo jesť určité jedlá. Židovskí predstavitelia kritizujú Ježiša za to, že v sobotu robil zázraky a uzdravoval.

Učítelia zákona

Muži, ktorí sa zasvätili štúdiu, výkladu a vyučovaniu Mojžišovho zákona (zákon je pre Židov silným znakom Božej prítomnosti). Boli druhom teológov, učiteľov a strážcov Zákona. V tomto texte vystupujú ako Ježišovi pozorovatelia, ktorí na neho tlačili, aby v sobotu nerobil zázraky. Svätý Lukáš odhaľuje zúrivosť týchto mužov tvárou v tvár Ježišovmu prorockému konaniu.

Farizeji

Boli ako náboženská strana, ktorej myslenie bolo založené na starostlivosti o čistotu, dodržiavaní zákonných predpisov a na charitatívnej činnosti. Bola to najvýznamnejšia skupina v spoločnosti v Ježišových časoch. Spolu s učiteľmi zákona sú Ježišovými odporcami. Podľa farizejov sa lekárske zákroky mohli vykonávať v sobotu len v prípade nebezpečenstva smrti, čo nie je prípad muža s ochrnutou rukou. Hnevá ich, že Ježiš uzdravuje.

Muž s vyschnutou rukou

Anonymná postava, ktorej meno ani nepoznáme; vieme o nej len to, že má ochrnutú pravú ruku. Väčšina prítomných ho určite poznala a vedela, že pre neho už nie je možné nič urobiť. Je predmetom Ježišovho spásneho konania, ktoré ho oslobodzuje od atrofie a paralýzy. Pravá ruka je tou rukou, ktorú človek najviac potreboval k svojmu každodennému životu, na prácu a rozvoj iných činností. Uzdravenie tohto muža však nie je len jeho osobným prospechom. Ježiš chce, aby bol tento muž znamením, ktorým by ukázal svoju silu a moc Božieho Syna, a preto ho povoláva na svoju stranu a prikazuje mu: „Vstaň,“ akoby mu chcel povedať: „Potrebujem ťa, aby skrze teba a skrze to, čo pre teba urobím, iní uverili v silu mojej lásky“. Ježiš oslovuje človeka so zdravotným postihnutím, marginalizovaného a inštrumentalizovaného učiteľmi Zákona, aby sa jeho uzdravenie stalo pre ostatných znamením Božieho milosrdenstva a moci.

Každá skupinka vysvetlí ostatným význam jednotlivých pojmov.

Potom animátor opíše, ako je v texte prezentovaný Ježiš, vysvetlí vzťah, ktorý nadviazal s ostatnými postavami, pričom zdôrazňuje tieto aspekty:

- Ježiš sa predstavuje ako zbožný Žid, ktorý plní povinnosť sobotnej modlitby v synagóge. Predstavuje sa však ako učiteľ Zákona a ako Ten, ktorý ho vysvetľuje; ktorý sa snaží prinavrátiť sobote spasiteľný a oslobodzujúci zmysel. Ježiš svojím konaním ukazuje, že sobota je dňom, keď treba konať dobro a zachraňovať životy. Ukazuje, že Zákon slúži na to, aby človek miloval viac a lepšie, a nie na to, aby dobro a láska boli blokované a brzdené;

- Ježiš koná zázrak. Láska sa zjavuje na tomto človeku, ktorý slúži ako svedok, aby ostatní verili v silu lásky, dobra a života; aby ostatní vedeli, ako urobiť správnu voľbu, ktorú Ježiš navrhuje: „Pýtam sa vás, či je dovolené v sobotu konať dobre alebo zle, zachrániť život alebo ho zničiť?“;
- Pápež František uvádza, že v tomto texte Ježiš nevystupuje ako liečiteľ, ale ako niekto, kto „obnovuje existenciu“. Ježiš prichádza, aby znovu vytvoril a oslobodil človeka z dvoch druhov otroctva, ktoré sú prítomné v texte: otroctvo muža s „ochrnutou rukou, otrok svojej choroby“ a otroctvo „farizejov, zákonníkov, otrokov ich strnulých, zákonníckych postojov“. Ježiš ich všetkých oslobodzuje. Najprv ochrnutému ukáže, že toto nie je cesta k slobode, a potom chorého z jeho choroby uzdraví (porov. Pápež František, Homília v Santa Marte, 9. septembra 2013).

Animátor túto časť uzatvára podnetmi na aplikáciu textu do života mladých ľudí:

- prostredníctvom tohto muža Ježiš ukázal svetu svoju moc ponúkať život, dobro, radosť. Ježiš chcel, aby mu slúžil ako príklad a svedok;
- aj Pán nás potrebuje. Ježiš nám dáva poslanie, aby sme svojím životom ukázali zázraky, ktoré v našom živote robí Božia láska, aby iní uverili prostredníctvom nášho svedectva;
- naším poslaním ako pútnikov SDM je vydávať svedectvo o Ježišovi v Lisabone 2023, ale už aj tu, dnes a teraz v našom každodennom živote;
- naša spoločnosť potrebuje mladých ľudí schopných „povstať“, nechať sa uzdraviť, premeniť a obrátiť Ježišom, ktorí zostanú stáť uprostred sveta, aby ostatným ukázali rovnakú cestu.

PRÍMI

Znova stvoriť existenciu

Animátor oboznámi mladých s príbehom a rozhodnutiami Chiary Petrillo a jej manžela.
Video: https://www.youtube.com/watch?v=_YuHx8Fjmx8

Animátor položí mladým nasledujúce otázky:

„Žili Chiara Petrillo a jej manžel ako otroci osudu alebo vedeli, ako znova vytvoriť svoju existenciu?
Ako ohlasovali Božie zázraky vo vašom živote?“

POLOŽ SI OTÁZKU

Vstaň, potrebujem ťa

Po videu animátor vyzve mladých, aby si v tichosti prečítali biblický text a v dialógu s Bohom rozjímali o nasledujúcich bodoch:

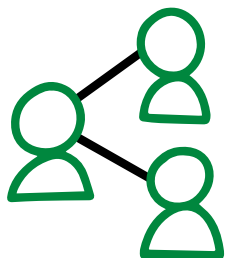
Predstav si text:

- postav sa na miesto muža, ktorý bol uzdravený. Predstav si, aký by bol tvoj život;
- uvažuj o prekvapení a pocitoch, ktoré by vyvolal v tebe Ježišov príkaz (strach, dôvera atď.);
- poďakuj za to, že jeho uzdravenie slúžilo ako svedectvo o sile Ježišovej lásky zoči-voči tým, ktorí boli proti Nemu.

Pozri sa na svoj život:

- spomeň si na situácie vo svojom živote, v ktorých si cítil Božie uzdravenie, Jeho vyslobodenie, Jeho svetlo;
- zamysli sa nad životom Chiary Petrillo a polož si otázku: „Aké malé kroky sú možné v mojom živote, aby som prestal byť paralyzovaný?“;
- spomeň si na chvíle, keď si zažil Ježiša, ako robí „zázraky“, úžasné veci, keď ti povedal: „Vstaň! Potrebujem ťa, aby skrze teba a to, čo v tebe urobím, ostatní verili v silu lásky, odpustenia...!“;
- vyber si slovo alebo kresbu, ktoré vyjadrujú to, čo cítiš, keď Ježiš robí v tvojom živote zázraky a hovorí ti: „Vstaň, potrebujem ťa!“ Napíš to na druhú stavebnicu / kocku.

ZDIEĽAJ SA

Animátor predstavuje svoju stavebnicu / kocku, kde je napísané slovo „Vstaň!“ Potom vyzve mladých, aby sa slobodne podelil o význam slova napísaného na ich stavebnici / kocke, o dôvod, prečo napísali toto konkrétne slovo; o zážitok, keď cítili, ako im Ježiš hovoril: „Vstaň!“ a konal „zázraky“, krásne veci v ich živote.

MODLI SA

Nová stavba

Pred ikonou Panny Márie nasleduje krátka chvíľa modlitby.

Pieseň

Taizé pieseň

- Chvíľa ticha;
- prečíta sa evanjelium Lk 6,6-11;
- ticho a pieseň;
- dvaja striedavo prednesú modlitbu.

“Len Boh môže... Ale ty...”

1. Len Boh môže stvoriť,
2. ale ty si môžeš vážiť to, čo stvoril.

1. Len Boh môže dať život,
2. ale ty ho môžeš odovzdať a rešpektovať.

1. Len Boh môže dať rásť,
2. ale ty môžeš viesť a riadiť.

1. Len Boh môže dať vieru,
2. ale ty môžeš byť znamením Boha pre svojho brata.

1. Len Boh môže dať lásku,
2. ale ty sa môžeš naučiť milovať svojho brata.

1. Len Boh môže dať silu,
2. ale ty môžeš povzbudiť ostatných.

1. Len Boh môže dať nádej,
2. ale ty môžeš obnoviť dôveru svojho brata.

1. Len Boh môže dať radosť,
2. ale ty sa môžeš vždy usmievať.

**Národný sekretariát
pre apoštolát modlitby,cd**

*GPS for Christian Life,
Braga, Prayer Apostolate,
2011, p. 123*

1. Len Boh je cesta,
2. ale ty ju môžeš bratovi ukázať.

1. Len Boh je svetlo,
2. ale ty ho môžeš rozsvietiť pre svojho brata.

1. Len Boh môže robiť zázraky,
2. ale ty môžeš ponúknuť svojich päť chlebov a dve ryby.

1. Iba Boh môže urobiť nemožné,
2. ale ty môžeš robiť, čo sa dá.

1. Boh sám je sebestačný,
2. ale On chce každého z nás.

Na konci animátor vyzve každého mladého človeka, aby išiel k ikone Panny Márie a umiestnil svoju stavebnicu / kocku na stavebnicu / kocku „vstaň“. Vysvetlí, že táto stavba symbolizuje odhodlanie vybudovať okolo seba iné „mesto“, ukazujúc ostatným milosti prijaté od Pána.

Aktivita môže byť sprevádzaná spevom.

Po dokončení sa pomodlia *Zdravas Mária*, čím zveria svoje poslanie a záväzok Panne Márii.

VSTAŇ

(chod' doprostred)

Spomínajúc na úvodný moment stretnutia a narážajúc na prítomnosť mladých ľudí v mestách krajiny, kde sa SDM konajú, animátor poukáže na to, že prítomnosť mladých ľudí v Lisabone bude pre mesto o to pozoruhodnejšia, o čo vernejšie bude každý žiť túto výzvu.

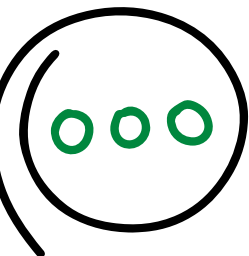
Predtým ako premenia mesto Lisabon v lete 2023 svojím svedectvom, musia sa mladí ľudia cítiť povolaní ísť do stredu svojich miest, dedín, mestečiek; do stredu svojich škôl a univerzít, práce, rodiny, priateľov, farnosti... Do stredu toho, kde a s kým žijú a tam ukazovať Ježišovu moc.

Animátor pozve mladých ľudí, aby si zvolili skupinový záväzok, prostredníctvom ktorého môžu ostatným ukázať, ako vo svojom živote rozpoznali Božiu milosť a zázrak.

Vzhľadom na to, čo povedali v zdieľaní, môže animátor pomôcť mladým ľuďom konkretizovať ich záväzok.

Na záver pozve všetkých prítomných, aby náhodne zobrali jednu zo stavebníc / kociek položených počas modlitby a vzali si ju domov, pamätajúc, že ak chceme vydať svedectvo o Ježišovej láske, musíme brať vážne svoje záväzky.

POKRAČUJ

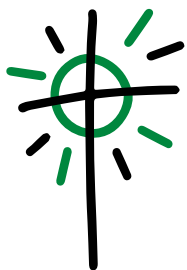

Mladí si môžu spolu pozrieť film *I'm not ashamed* / Nehanbím sa (2016), o ktorom budú neskôr diskutovať.

Do ďalšieho stretnutia mladí postavia kríž podobný krížu SDM.

ÁNO, VERÍM

+ Z Katechizmu Katolíckej Cirkvi

Jedno telo

790. Veriaci, ktorí odpovedajú na Božie slovo a stávajú sa údmi Kristovho tela, sú úzko zjednotení s Kristom: „V tomto tele prechádza Kristov život do veriacich, ktorí sa prostredníctvom sviatostí tajomne, ale skutočne zjednocujú s umučeným a osláveným Kristom.“ To platí najmä o krste, prostredníctvom ktorého sa spájame s Kristovou smrťou a s jeho zmŕtvychvstaním, a o Eucharistii, prostredníctvom ktorej „máme skutočne účasť na Pánovom tele a sme povznesení do spoločenstva s ním i medzi sebou“.

MÔJ OSOBNÝ PLÁN

#6. krok – Ďakujem Bohu

“Vstaň a postav sa do prostriedku!” (Lk 6, 8)

V tomto kroku si pozvaný, aby si prejavil vďačnosť. Vďačnosť je postoj, ktorý ti pomáha rozpoznať Božiu dobrotu v tvojom živote.

Popremýšľaj:

- za čo sa chceš poďakovať?;
- podel sa o svoje dôvody vďačnosti s osobou, ktorú si si vybral v predchádzajúcom kroku. Pokračuj v rozhovore o tvojom duchovnom živote a uvidíš, ako ti Boh dá svetlo, aby si mohol kráčať;
- znovu zhodnoť svoj napredovanie. Ako si žil?